

Faglig Forum

Dato	Journalnr	Sagsbehandler	e-mail	Telefon
2. maj 2022	1-00-3-10	Line Jarlholm/ Per Elbæk	pel@midttrafik.dk	2147 8676

Referat Faglig Forum

Tid: 25 april 2022 kl. 09:30 – 15.00 (kaffe fra kl. 09:00)

Sted: Hotel Scandic, Udgårdsvej 2, 8600 Silkeborg

Dagsorden:

1. Tværfagligt nyt (se link til [Oplæg punkt 1 - 5](#))

Henrik Vestergaard orienterede kort om økonomien i Midttrafik. Han nævnte bl.a. at Corona pandemien har betydet en nedgang i antallet af passagerer, selv efter genåbningen af samfundet i efteråret 2021, mangler der fortsat ca. 20 % af passagererne.

Regeringen kompenserede i 2020 og 2021 og det forventes at staten ligeledes dækker de manglende indtægter i 2022 – estimeret til ca. 120 mio. kr. ud fra en forudsætning om 87 % af indtægterne i 2019.

Udgifterne til energi og brændstof er steget, hvorfor vognmændenes betaling indeksreguleres. Indekseffekten i 2022 ligger foreløbigt omkring 98 mio. kr. Kompensation for prisudviklingen forhandles i økonomiaftalen mellem KL/DR og staten i regi af DUT.

Undersøgelser peger på, at kundernes vaner er ændret, så de kommer ikke tilbage af sig selv. Henrik orienterede om passagerudviklingen. Passagerindekset har i årets første måneder ligget lavt bl.a. som følge af restriktioner i januar/februar, men er nu stigende – sidste uge før påskeferien lå indekset således på 83 % ift. 2019 indekset.

Henrik orienterede om de 6 punkter i Midttrafiks bestyrelses nye strategiplan;

- **Bedre fremkommelighed for busserne:** skal skabe mere stabil betjening og kortere rejsetid. Fremkommelighed og højklasset kollektiv trafik er på den politiske dagsorden, lokalt, regionalt og nationalt. Men Midttrafik skal bruge hele paletten i rådgivningen af kommunerne. Det er ikke kun store BRT-løsninger Midttrafik kan hjælpe med, men også de mindre virkemidler (busbaner, signalprioritering).

- **Kollektiv trafik går forrest i den grønne omstilling:** Det skal ske i samarbejde med ejerne gennem udbud. Det er Bestyrelsens vision at opnå CO2-neutral kollektiv trafik inden 2030 i bus, tog og flextrafik. Samtidig vil overflytning af bilister til grøn kollektiv transport også bidrage til grøn omstilling.

- **Ny normal, Corona-krisen betyder at færre bruger kollektiv trafik:**

Midttrafik ligger sig i spidsen for en indsats for at vinde kunderne tilbage og der er en lang vifte af muligheder for indsatser. Et ansvar hvor alle, både kommunerne, Regionen og Midttrafik på forskellig vis skal bidrage til indsatsen.

Ny normal er ikke en genopfindelse af den kollektive trafik, men er tiltag det skal tilpasse og videreudvikle de produkter, som Midttrafik tilbyder i dag. Ny normal går på tværs af de øvrige strategitemaer.

- Bedre stoppesteder. Bestyrelsens vision:

Ventetid skal være tryk og behagelig og der skal arbejdes mod et ensartet mål for kvaliteten af stoppesteder. Der skal arbejdes strategisk med store knudepunkter og hubs med flere faciliteter f.eks. sikker cykelparkering mm. Midttrafiks stoppestedspulje hvor kommunerne kan søge 50 % medfinansiering er et eksempel på dette fokus.

- Digitalisering er et vilkår, og der pågår et konstant arbejde i Midttrafik hvor data og andre digitale værktøjer assisterer forbedringer af drift og kundeoplevelser. Bestyrelsens vision lyder at det er gennem digitaliseringsstrategien tilgangen til digitalisering fremtidssikres, men at der forsat skal eksistere hjælp til de ikke-digitale kunder.

- Produkterne i den åbne Flextrafik skal være lige til at gå til og forstå. Produkterne i dag, er svære at forstå og bruge for kunderne og der er behov for en forenkling. Derfor pågår der nu en høring om en harmonisering af den åbne flextrafik. Samtidig skal flextrafik tilbuddene spille sammen med den øvrige kollektive trafik og styrkes ved brug af flex som tilbringertrafik parallelt med udvikling af knudepunkter og hubs.

Henrik Vestergaard orienterede kort om kontrol i Midttrafiks busser på opfordring fra ejerkredsen.

Faglig forum blev præsenteret for et statusoverblik af de kontroller, der har været foretaget det seneste år. Antallet af kontroller er fastsat efter antallet af køreplantimer. Der er dog en nedre grænse på 50 kontroller om året. Hvis der ønskes nærmere oplysninger om de foretagne kontroller kan det fås ved henvendelse til Jakob Tersbøl jamt@midttrafik.dk, der kan svare på spørgsmål indenfor reglerne for GDPR.

Kommentarer:

Lene Ahle, Herning Kommune: vores chauffører føler at kontrollørerne kun tjekker om der er gjort rent i bussen. Svar: Der har været en del rengøringskontrol det sidste år, men kontrollørerne skal også kontrollere kunderne. De oplyste kontroller er antallet af kunder, der er kontrolleret.

Yvonne Hjort Sørensen, Silkeborg Kommune: Nogle chauffører føler at der er nogle afgang/ruter, hvor der er mange kunder, der snyder. Kan chaufførerne melde ind et sted - eventuelt på chaufførnet?

Kommunerne ønsker generelt at blive orienteret om status på kontrollen i egen kommune.

Svar: Forslagene tages med retur.

2. Nyheder (se link til [Oplæg punkt 1 - 5](#))

PowerBI:

Janne Kosior præsenterede kort det nye digitale værktøj kaldet Power BI, som fremover stilles til rådighed for ejerkredsen.

Det har været et erklæret mål at blive bedre til at dele data, hvorfor Midttrafik over den seneste tid har udarbejdet forskellige selvbetjeningsløsninger.

ger til brug for bestillerne i form af Web-GIS og nu Power BI. Power BI Systemet giver rig muligheder for at tilgå forskellige data på forskellige detaljeniveauer og det er en løsning der udbygges løbende og input og eventuelle ønsker til analyser er velkomne.

Bestillerne opfordres til at skrive til Data@midttrafik.dk hvis der er spørgsmål eller ønsker om at komme på systemet. Det er dog en forudsætning at kommunen tilkøber en power BI pro licens.

Kommentarer:

- Troels Tofte Hansen, Skanderborg Kommune: Nu har vi været forsøgs-kommune og det er et rigtig nyttigt værktøj som I kan glæde jer til bruge.

Nye rutekort

Line Jarlholm orienterede om status på arbejdet med opdatering af Midttrafik's nye kortmateriale strategi.

Det nye kortmateriale kommer til at bestå af 4 hovedkorttyper, der udgives i trykte og digitale udgaver. Kortserien består af et samlet oversigtskort over hele Midttrafik's område, kommunekort over de enkelte kommuner, bybuskort til bybusbyerne samt oversigtskort over terminaler og større stationer/knudepunkter/hubs.

Den digitale udgave af kortserien præsenteres på Midttrafik.dk og giver mulighed for at klikke sig fra Midttrafik's samlede oversigtskort frem til kommunekortet, bybuskortet og derfra til terminalkortet.

Der pågår i skrivende stund et arbejde med at tegne nye bybuskort til alle byer med bybusbetjening. Dette design åbner muligheden for at vise forskellige vartegn for byen. Line Jarlholm opfordrede derfor bestillerne til at gå i tænkeboks ang. hvilke vartegn, der kan være relevante for netop deres bybuskort. Der arbejdes på at gøre store dele af kortserien klar til kø-replansskiftet 2022.

3. Nyt fra Flextrafik (se link til [Oplæg punkt 1 - 5](#))

Per Elbæk orienterede om udviklingen i Flex-trafikken.

Midttrafik har igangsat et arbejde med at harmonisere den åbne del af flextrafikken. Forslaget er i øjeblikket i høring frem til 1. juli 2022, hvor eventuelle spørgsmål kan sendes til Danni Giørtz-Jørgensen på dgi@midttrafik.dk.

Udviklingen af kørsler i flexregi tog et dyk under Corona, men er nu tilbage på niveau med 2019.

Chaufførmangel har dog medført at Midttrafik i en periode forlængede bestillingstiden fra 1 til 2 timer.

I et forsøg på at løse dette har Midttrafik fra 1. marts 2022 oprettet 18 garantivogne for af hjælpe situationen og bestillingstiden er derfor tilbage på 1 time.

Chaufførkurset fly-high som har været sat på pause under Corona sættes atter i gang igen.

Ny bestillingsportal kommer 10. maj. It-systemet bag Flextrafikken udskiftes i 2024, og det sætter lidt begrænsninger på, hvad vi kan foretages os Flex-harmoniseringen. Hvorfor implementeringen forsøges synkroniseret med udviklingen af dette nye IT-system.

Kort orientering om tilfredshedsundersøgelse af Flex-handicap, hvor der er sendt kommunalt tilpassede resultater, til de enkelte kommuner. Tilfredsheden ligger generelt højt.

Der opstår særlig utilfredshed på turer hvor kunderne ikke køres direkte, men samkører med andre og derfor oplever omvejskørsel og ventetid.

Kommentarer:

Lene Ahle, Herning Kommune: Jeg tror at folk bliver utilfredse med omkørslen fordi flextilbuddet sammenlignes med taxakørsel og det nok er forklaringen på det.

Husk dog at fortælle til chaufførerne at det er deres venlighed der vægter højest i kundernes vurdering af tilfredsheden.

4. **Kunderne tilbage til den kollektive trafik**

(se link til [Oplæg punkt 1 - 5](#)) og ([Regionens oplæg omkring samarbejder](#))

Mobilt kundecenter:

Per Elbæk informerede om Midttrafiks nye mobile kundecenter. De stiller gerne op til konferencer, møder med ældresagen mv. De kan bl.a. hjælpe med at udstede pensionistkort og installere Midttrafiks apps.

Det mobile kundecenter kan bookes af kommuner og regionen på midttrafik.dk gerne 4 uger før arrangementet, der normalt bør ligge i tidsrummet 8-18 på hverdage.

Regionen, Mobilitet og nye samarbejder ([Regionens oplæg omkring samarbejder](#))

Indlæg fra regionen v. Sille Møberg Askholm og Hanne-Marie Sieg Sørensen

Regionen orienterede om deres arbejde med mobilitet. Der er etableret et fælles forum med regionen, kommunerne og Midttrafik.

Ideen med arbejdet er at finde en fælles retning for mobilitetsarbejdet de steder, det giver mening. At skabe grundlag for vidensdeling og udvikle en vidensdelingsplatform.

Der har været arbejdet konkret med udfordringen kunderne tilbage i den kollektive trafik. Konkret gennem et samarbejde med regionen Agder i Norge, hvor man har indhentet viden under og efter Corona. Undersøgelserne er oplæg til ansøgning om et nyt et 3-årigt hovedprojekt.

Kommentarer:

Henrik Vestergaard, Midttrafik: Hvordan er skalaen i projektet?

Svar: *Der ansøges om EU-midler til projektet. Der er en 60-40% fordeling hhv. 40% i egenbetaling og 60% dækkes af EU-midler. Der er forventet ansøgningsfrist i september eller i starten af 2023.*

Per Elbæk, Midttrafik: Kan du løfte sløret for hvilke områder I vil arbejde med? Svar: *Børn og unge, fleksible løsninger, erhvervsrettede løsninger samt aktiv transport.*

5. **Puljer** (se link til [Oplæg punkt 1 - 5](#))

Stoppestedspuljen

Stoppestedspuljen er igen åben – med ansøgningsfrist 1/6 2022.

Hvis der er midler til det bliver der også en runde i efteråret.

Statslige puljer

Henrik Vestergaard orienterede om mulighederne i statens forskellige åbne puljer;

Fremkommelighedspuljen: Aarhus Kommune er langt med arbejdet med fremkommelighed for den kollektive trafik.

Regionen kigger ligeledes på fremkommelighedsløsninger på flere store ruter i Midttrafiks område. Men der er helt sikkert også andre steder der i de øvrige 17 kommuner, hvor det vil være fordelagtigt at arbejde med at

lette fremkommeligheden.

Tilgængelighedspuljen: formålet er at gøre togstationer nemmere tilgængelige for alle mennesker uanset behov og evt. handicap. Der er 650 mio. kr. i perioden, hvor der er ansøgningsfrist hvert år. Puljen forvaltes af BaneDanmark med input for kommuner, regioner, trafikelskaber og interesseorganisationer.

Et konkret eksempel på en ansøgning til denne pulje er bl.a. en ansøgning fra Aarhus Letbane støttet af Midttrafik, om arbejder på at øge tilgængeligheden på 6 udvalgte stationer langs letbanen.

Pulje til fremme af trygge, effektive og grønne stationer: puljen har bl.a. til formål at skabe liv og aktivitet, udvikle lokalområdet og øge samspillet mellem transportformer. Der er fokus på at skabe grønnere stationer. Puljen har høringsfrist 17. maj og det er DSB der forvalter puljen.

Midttrafik bidrager gerne til ansøgninger.

Kommentarer:

Karin Dalsgaard, Silkeborg Kommune: I Silkeborg kommune har vi kig på et fremkommelighedsprojekt på Christian d. 8 vej.

Hanne-Marie Sørensen, Region Midt: Regionen er gået aktivt ind i supercykelsti samarbejdet. Hvis det skal være attraktivt at bruge sin cykel i kombination med den kollektive transport, forudsætter det gode parkeringsforhold ved terminaler eller stationer mm.

Peter Hermansen, Region Midt: Lemvig Banen skal udskiftes til batteritog dermed skal der skabes ladeinfrastruktur til togene, busser og biler. Lemvig station skal være ladepunkt. Det er tanken at der skal søges midler gennem staten. Det matcher fint med Midttrafiks tanker om hubs.

6. **Mobilitetshåndbog** ([Oplæg Mobilitetshåndbogen](#))

Anne Møller Jacobsen præsenterede Midttrafiks nyeste værktøj, mobilitetshåndbogen.

Håndbogen er et resultat af 8 kommunesamarbejdet i de midt- og vestlige kommuner.

Håndbogen er tiltænkt bestillerne og håndbogen er en guide til hvordan man laver et mobilitetsprojekt eller som inspirationsmateriale.

Håndbogen præsenterer en 5-trinsplan for hvordan et mobilitetsprojekt kan designes og tilpasses behovene i et lokalområde. Til håndbogen er knyttet en eksempelsamling. Eksempelsamlingen er et dynamisk værktøj som opdateres løbende.

Første trin i 5-punktsplanen er fastlæggelse af rammer. Her fastlægges mobilitets mål, den kommunale forankring, lokale forankring, ressourcebehov, tid, afgrænsning og faldgruber.

Andet trin er kortlægning og behovsafklaring. Her indeholder håndbogen et forslag til en tjekliste til indledende analyser af lokaliteten. Analyser af f.eks. geografi, serviceudbud, mobilitet i dag, demografi. For behovsafklaringen ses bl.a. på hvad er det for et område ift. bl.a. ressourcer, aktivitet, engagement og udfordringer/potentiale. Hvilken målgruppe ønsker man at forbedre mobiliteten for? (de unge, forældrene mm.). Hvilken geografi skal der arbejdes med? (en strækning, en bestemt rejsestrøm mm.). Hvilke rejseformål vil man fokusere på? (fritidsrejser, kirkegang) samt tid/sæson.

Tredje trin kigger på bytyper og personaer. Håndbogen arbejder med en

kategorisering af lokalområder kaldet bytyper; landsbyen (præges af udpendling), mindre serviceby (forsat stor udpendling), større serviceby (præget af ud- og indpendling), Handelsbyen (præget af indpendling). På samme vis arbejdes der med personaer: børn og unge, borgere uden adgang til bil, borgere med adgang til bil, immobile borgere samt turister og besøgende.

Valgene fra punkt 1-4 indsættes i håndbogens skemaer. Hermed kommer man frem til en bruttoliste til egnede projekter. En metode til at kvalificere egnede mobilitetsprojekter til området.

Fjerde trin omhandler kommunikation og lancering. Vælg den rette informationsstrategi. Vær til stede hvor målgruppen er og målret budskabet.

Femte trin Omhandler drift og evaluering. Skal projektet være et pilotprojekt eller et blivende tilbud? Læg en plan for den løbende overvågning og tilretning. Tilpas eventuelt lang en evalueringsperiode.

Bestillerne inviteres til at deltage i det fortsatte arbejde med mobilitets-håndbogen. Særligt ønskes et par deltagere fra Øst så fordelingen af gruppens deltagere bliver mere repræsentativ for Midttrafiks område.

Bestillerne opfordres til at skrive en mail til Per Elbæk på pel@midttrafik.dk hvis de ønsker at deltage i arbejdet med udvikling af eksempelsamlingen.

Kommentarer:

Jan Ingebrigtsen, Skanderborg Kommune: er håndbogen tilgængelig?

Ikke endnu men den lægges på Midttrafik.dk snarest og sendes til medlemmer af fagligt forum.

Karin Dalsgaard, Silkeborg Kommune: I ser ud til at være kommet godt omkring. Jeg glæder mig til at læse den.

Peter Hermansen, Region Midt: Det har i høj grad være Midttrafik, der har drevet arbejdet med håndbogen. Det har været et fint og lærerigt projekt og en god proces. Vi ser spændt frem til at afprøve den som konkret værktøj. Jeg vil gerne opfordre alle tilstedeværende til at dele værktøjet bredt.

7. Frokost

8. Trafikplan for Midttrafik 2023-2026 ([Oplæg trafikplanen 2023 - 2025](#))

Midttrafik præsenterede målpopfyldelse af den eksisterende plan og gav en opdatering på arbejdet med trafikplan siden sidst.

Der er bl.a. vedtaget et kommissorium med fire hovedtemaer:

Midttrafiks kerneprodukter, fysiske forhold, mobilitet, samarbejde og kommunikation

Hovedtemaerne blev omdrejningspunktet i en workshop proces hvor alle deltager i grupper diskuterede indhold og idéer til brug i arbejdet med temaerne.

Midttrafik ønsker herefter at etablere følgegrupper til arbejdet med temaerne. Hver følgegruppe afholder to møder i processen, hvor det første vil handle om at konkretisere indhold til planen, mens det andet vil være en kommentering af oplæg Midttrafik har udarbejdet på den baggrund.

Ønsker man at detage, så meld tilbage til Anne Møller på

amj@midttrafik.dk

Midttrafik sætter herefter følgegrupperne så de afspejler geografi og ejertype bedst muligt.